

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНА ПАЦИЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ”
ЗА 2014 ГОДИНА по чл. 40, ал. 2 ЗЮЛНЦ,**

Настоящият доклад за дейността на сдружение „Национална пациентска организация” се изготвя на основание чл. 40, ал. 2 ЗЮЛНЦ и съдържа описание на съществените дейности, изразходваните средства за тях, връзката им с целите и програмите на организацията и постигнатите резултати; размера на безвъзмездно полученото имущество и приходите от други дейности за набиране на средства; финансовия резултат.

Национална пациентска организация осъществи дейности по чл. 5 от Устава си за постигане на целите на сдружението, формулирани в чл. 4 от същия, в следните направления, а именно:

- § Развитие и утвърждаване на гражданското участие в управлението и контрола на здравната система.
- § Въвеждане на принципа за равноправно тристранно партньорство между държавните органи, организациите на медицинските специалисти, сдружения на пациенти, при изработване и приемане на стратегии, критерии и норми, политики и практики в системата на здравеопазването.
- § Включване на представители на пациентите в управлението на структурите в системата на здравеопазването.
- § Развитие въвеждане и утвърждаване на етични норми и правила в работата на пациентските организации, както и взаимодействието им с институциите, медиите и обществото.
- § Разработване на национални и регионални програми и методи за подобряване на теорията и практическата дейност, свързана със защитата на правата на пациентите, осигуряване достъп до адекватно лечение, подобряване условията за лечение на пациентите, подобряване качеството на живот на пациентите.
- § Участие в изготвянето на проекти на нормативни актове, свързани със защитата на правата на пациентите, осигуряване достъп до адекватно лечение, подобряване условията за лечение на пациентите, подобряване качеството на живот на пациентите;
- § Активно взаимодействие и сътрудничество с компетентните държавни органи и институции (републикански, областни, общински) за постигане целите на Сдружението и подпомагане на съответните служби по отношение информираността им по проблематиката и взаимоотношенията им с членовете на Сдружението.
- § Разработване, организиране и съфинансиране на проекти по програми по фондове за финансиране

ДЕЙНОСТИ

ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ „РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“

През януари 2014 г. се проведе информационна кампания „Репродуктивно здраве“. Основната цел на кампанията бе да запознае двойките с репродуктивни затруднения със съвременните възможности за преодоляване на проблемите им. Партньори на инициативата бяха Национална пациентска организация, „Виена Ин Витро Център“, Община Бургас и МБАЛ „Черноморска – Бургас“.

Старта на кампанията бе даден с пресконференция в сградата на МБАЛ „Черноморска-Бургас“ в град Бургас, която се състоя на 21 януари 2014 г. в МБАЛ „Черноморска – Бургас“. В нея взеха участие г-н Димитър Николов – кмет на Община Бургас, д-р Пенко Пенков – управител на МБАЛ „Черноморска-Бургас“, д-р Светла Маркова – специалист по детска гинекология и медицинска генетика към МБАЛ „Черноморска-Бургас“, д-р Ралица Сенкова – специалист по акушерство и гинекология към „Виена Ин Витро Център“ и д-р Иван Вецев – представител на Национална пациентска организация.

Участниците в пресконференцията разискваха следните теми: инициативите в рамките на въведената от Община Бургас програма за подпомагане на двойки с репродуктивни проблеми; положителните страни на осъществяването на сътрудничество между здравни заведения в името на българските пациенти, от гледна точка на обмяната на опит и добри практики; възможностите и съвременните начини за преодоляване на репродуктивните проблеми; нуждата от модернизация не само в процесите на оказване на помощ на двойки с репродуктивни затруднения, но и в използваната техника; значението на ефективния диалог между специалисти, пациенти и институции, с цел постигане на по-висока информираност сред обществеността.

Непосредствено след събитието се организираха безплатни прегледи безплатни консултации на двойки с репродуктивни проблеми, които се проведеха от специалисти на „Виена Ин Витро Център“.

СЪСТОЯ СЕ СРЕЩА В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ В БРЮКСЕЛ ПО ВЪПРОСИТЕ ЗА НЕРАВЕНСТВАТА В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В ЕС

На 28 януари 2014 г. Национална пациентска организация взе участие в неформална дискусия на членове на Европейския парламент по темата за неравния достъп до качествено здравеопазване. В сградата на Европейския парламент в Брюксел се състоя среща на евродепутати, по време на която се проведе дискусия с различнаинтересовани страни по проблема с неравния достъп до качественоздравеопазване за пациентите в европейските страни. Събитието се реализира по инициатива на българския евродепутат д-р Андрей Ковачев (ЕНП/ГЕРБ) и участие внего взеха представители на Европейската комисия (ЕК), представители на Национална пациентска организация и Европейски пациентски форум, както и на съсловните организации на лекарите, медицинските сестри и фармацевтичната индустрия на европейско ниво. Форумът събра евродепутати от различни политически групи и държави, сред които Алоиз Петерле (Словения/ЕНП), Петер Лизе (Германия/ЕНП), Ангелика Вертман(Австрия, либерали), както и българските евродепутати Владимир

Уручев(ЕНП/ГЕРБ) и проф. Владко Панайотов (либерали). Основната цел на дискусиата бе да очертае приоритетите на Европейския парламент, върху които той да работи в следващия си мандат, като темата за здравеопазването беше отбелязана като една от основните опорни точки. Медицинските услуги, които пациентите получават в отделните страни-членки на ЕС, са с различно качество. Съществуващите неравенства са в разрез с правото на европейските граждани на равен достъп до висококачествено здравеопазване, залегнало в Хартата за основните права на ЕС.

Участниците в дискусиата обсъдиха стъпките, които Европейският парламент трябва да предприеме в новия си мандат. Според тях ЕП трябва да намери правилния формат, в който да обсъжда въпросите на здравеопазването. В момента това не е факт - проблемите на здравеопазването отстъпват по внимание и ангажимент на теми като опазване на околната среда и безопасност на храните.

Според д-р Андрей Ковачев решение на този общ за страните-членки на ЕС проблем трябва да се търси на европейско ниво, въпреки че правомощията на съюза да взема решения в тази област все още са ограничени. По думите му: "Основната отговорност за качествено здравеопазване е на страните-членки, но европейските институции трябва да ги координират, контролират и насочват в постигането на тази цел", като допълни, че "Значителна част от средствата по еврофондовете е предназначена за повишаване на качеството на медицинската грижа в страните-членки- за обучение, за рехабилитация на болничните заведения, за иновации в медицината. Държавните администрации трябва да подобрят усвояването на фондовете и по-специално на Европейския социален фонд, което ще помогне за повишаване на качеството на медицинските услуги".

Д-р Станимир Хасърджиев, председател на Национална пациентска организация, запозна участниците в срещата с изграждащото се в момента партньорство на европейско ниво за равен достъп до здравеопазване, създаването на което е резултат от проведаната през септември 2012 г. в София „Първа конференция, посветена на неравенствата в системите на здравеопазването в новите държави-членки на ЕС: Политици и пациенти – заедно за промяна” . Основната цел на това Партньорство е да предложи решения на проблема, изхождайки от непосредствения опит на партньорите - пациенти, лекари, медицински сестри, фармацевтична индустрия, изследователски центрове и др. Според д-р Хасърджиев успехът на Партньорството зависи от тясното му сътрудничество с Европейския парламент.

"Преодоляването на здравните неравенства в ЕС трябва да бъде основен акцент в предизборните кампании на кандидатите, както и ангажимент в бъдещата им работа като членове на ЕП", категоричен бе д-р Хасърджиев.

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ГРИП „ВАКСИНИРАЙ СЕ! ВРЕМЕ Е!“

В началото на 2014 г. приключи масштабна информационна кампания за превенция от грип, проведена от Национална пациентска организация с подкрепата на НЦЗПБ. Краят на кампанията „Ваксинирай се! Време е!“ бе поставен със заключителна пресконференция на 6 февруари 2014 г. В пресконференцията взеха участие:

- Проф. д-р Тодор Кантарджиев – Директор на НЦЗПБ

- Проф. д-р Мира Кожухарова – Национален консултант по епидемиология на Р България
- Д-р Станимир Хасърджиев – Председател на Национална пациентска организация

По време на събитието д-р Станимир Хасърджиев представи резултати от проучване сред общопрактикуващите лекари (ОПЛ) за установяване на нагласите им относно противогрипните ваксини, според което 83% от ОПЛ считат, че е необходима ваксинапрофилактика на грипните заболявания. Проф. д-р Тодор Кантарджиев обясни механизмите за докладване на епидемиологичната обстановка в страната, като подчерта, че е невъзможно да се предвиди с абсолютна точност разпространението на вирусите.

Проф. д-р Мира Кожухарова посочи, че към момента тенденцията за заболяемостта от грип и остри респираторни заболявания е низходяща, но подчерта, че това не изключва възможността от втора грипна вълна, причинена от друг вирус. Областите, в които заболяемостта е все още към епидемичните нива, са: Габрово, Велико Търново, Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Пловдив.

Проф. Кожухарова допълни още, че през този грипен сезон Изпълнителната агенция по лекарствата в България е одобрила за продажба 162 000 противогрипни ваксини. Колко от тях са били продадени и поставени обаче, никой не може да определи с точност. Счита се, че средно около 2% от населението на страната се ваксинира срещу грип, което е далеч под препоръчаното от Световната здравна организация (СЗО). Една от малкото страни, които успяват да достигнат препоръчаната от СЗО стойност, е Холандия, където около 75% от хората се ваксинират.

НАЦИОНАЛНА ПАЦИЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗАЕДО С ФЕДЕРАЦИЯ БЪЛГАРСКИ ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ СЕЗИРАХА БЪЛГАРСКИТЕ ЕВРОДЕПУТАТИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

На 7 февруари 2014 г. в пресклуб БТА се състоя пресконференция на Федерация Български пациентски форум и Национална пациентска организация, две от национално представителните организации за защита правата на пациентите в България, във връзка с изготвено и пуснато от тях официално писмо до българските евродепутати и Европейската комисия. Писмото алармира представителите ни в Брюксел за кризисната ситуация, в която се намира здравеопазването у нас. Причина за преминаването към подобни действия са ежедневните примери за лишаване на пациенти от достъп до терапии, политиката на Министерството на здравеопазването, създаваща предпоставки за задълбочаване на проблемите и нежеланието за вслушване в сигналите на пациентското движение. След неколкократно опити за диалог с институциите в държавата, както и като резултат от продължаващото влошаване на качеството на здравеопазването, пациентите се обединиха около мотиви, с които да се обърнат към представителите на България в Европейския парламент.

В писмото се предоставят данни както за демографския срив в страната и бедността, така и за парадоксалния факт, че въпреки че България е най-бедната държава в ЕС, нейните граждани плащат най-много от собствения си джоб за здравеопазване. В същото време достъпът до ефективно лечение става все по-труден поради различни причини: твърде голям брой болнични заведения в големите градове и липса на квалифицирана медицинска помощ

в по-малките населени места; нефункционираща спешна медицинска помощ; непрекъснато изтичане на лекари в чужбина, поради твърде ниското заплащане на труда; липса на регистри за ключови социално-значими заболявания, както и липса на електронно здравеопазване. Пациентите алармираха и за продължаващото безхаберие от страна на политиците, negliжиращи проблемите като: най-нисък бюджет за здравеопазване в ЕС; липса на мерки за подобряване събираемостта на здравните вноски, които да постъпват в бюджета за здравеопазване.

ПАЦИЕНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ, ЧЛЕНОВЕ НА НПО, ПОИСКАХА СРЕЩА ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОБЛЕМИТЕ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПЛАНТОЛОГИЯТА

Четири организации, членове на Национална пациентска организация, поискаха официална среща с новия национален консултант по трансплантология проф. д-р Любомир Спасов, с министъра на здравеопазването д-р Таня Андреева и с д-р Мариана Симеонова, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по трансплантациите, на която да се обсъдят най-сериозните и неотложни проблеми, които стоят пред българските пациенти в сферата на трансплантациите.

Четири организации, членове на Национална пациентска организация, поискаха официална среща с новия национален консултант по трансплантология проф. д-р Любомир Спасов, с министъра на здравеопазването д-р Таня Андреева и с д-р Мариана Симеонова, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по трансплантациите, на която да се обсъдят най-сериозните и неотложни проблеми, които стоят пред българските пациенти в сферата на трансплантациите.

Фондация на пациентите с хронична бъбречна недостатъчност и хемодиализираните в България, Сдружение „Български съюз на трансплантираните”, Национално сдружение за борба с хепатита „Хепасист” и Българско общество на пациентите с пулмонална хипертония очертаха някои от най-сериозните проблеми, сред които: ниският брой донори в България; ниският брой реализирани трансплантации в България; големият брой хора в листите на чакащи за трансплантация; нуждата от подобряване на цялостната грижа за трансплантираните пациенти, включваща тяхното проследяване и лечение; нуждата от подобряване на грижата за пациентите на хемодиализа, с цел увеличаване шансовете им за успешна трансплантация; подобряване грижата за пациентите с чернодробни заболявания в унисон с подготвяния от МЗ Национален план за профилактика, скрининг и ранна диагностика на вирусните хепатити и други неотложни проблеми; осигуряване на възможности за лечение на пациенти, които се нуждаят от трансплантации, които все още не се извършват у нас – трансплантация на сърце и бял дроб, трансплантация на тънко черво и др.

Пациентските организации изразиха готовност, както и досега, да продължат активно да сътрудничат и да търсят диалог с институциите, експертите в областта и националния консултант по трансплантология, с цел подобряване на системата в България и грижата за пациентите.

ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА СВЕТОВНАТА СЕДМИЦА НА ГЛАУКОМАТА

На 10 март 2014 г. (понеделник) от 11:00 часа в Пресклуб БГА се проведе пресконференция във връзка със Световната седмица на глаукомата (9-15 март 2014 г.), на тема: Защо българите ослепяват по-бързо от другите европейци? Провеждане на безплатни изследвания за глаукома в 6 града на България

В пресконференцията взеха участие:

1. Доц. д-р Наталия Петкова, председател на Национална глаукомна асоциация
2. Доц. д-р Ботьо Ангелов, завеждащ Първо очно отделение в очна клиника към МБАЛ „Александровска”
3. Г-н Георги Димитров, председател на Пациентска организация „Глаукома”
4. Д-р Станимир Хасърджиев, председател на Национална пациентска организация

По време на пресконференцията беше предоставена актуална информация за заболяването глаукома и новостите в лечението на пациентите в България към момента. Специалистите акцентираха върху възможностите за повишаване качеството на лечението и се обърна внимание на ролята на пациента от гледна точка на ефективното менажиране и контролиране на заболяването, както и проблемите, които срещат пациентите в България.

Всеки присъстващ на събитието журналист успя да преживее лично какво усещат пациентите с глаукома, как виждат света и какви усещания се предизвикват у тях вследствие на нарушеното зрение. Непосредствено след пресконференцията на всеки желаещ журналист бе дадена възможност да си направи безплатен преглед на зрението.

В рамките на тазгодишното отбелязване на Световната седмица на глаукомата, както всяка година, се проведеха безплатни прегледи за заболяването от специалисти офталмолози в 6 града на България, като информацията за самите изследвания, графика на прегледите, както и местата, на които ще се провеждат, бяха оповестени по време на пресконференцията.

НАЦИОНАЛНА ПАЦИЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ СТАРТИРА ПРОЕКТА „СРЕДА ОТВЪТРЕ НАВЪН“

Национална пациентска организация стартира реализацията на проект „Среда отвътре навън“ по Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014 г.

Основната идея на инициативата е да се направи оценка на ефективността на мрежата на Национална пациентска организация като проектът ще се реализира в рамките на 15 месеца.

Засегнати са всички важни аспекти, свързани с организационното развитие на Национална пациентска организация, като се изследва ефективността на управителните органи, човешките ресурси (доброволци и служители), финансови ресурси, външни ресурси, връзките с обществеността, ориентацията към общностите, които представлява, способност за работа с местни и централни власти, способност да работи с организациите в мрежата и други неправителствени организации.

Бяха избрани 6 организации - членове на Национална пациентска организация (от различни планови региони на страната), които също да участват в подобна организационна оценка, от където да се извлекат характеристиките на ситуацията на националната мрежа на НПО.

На 26 февруари 2014 г. се проведе стартираща среща в офиса на НПО, като участие взеха представители на избраните организации и обучителите по проекта. Последвалите срещи по проекта се проведоха както следва:

- На 16-ти и 17-ти април се проведе двудневна среща по втората дейност (провеждане на интервюта с 6+1 организации, с цел снемане на организационен статус) от проект „Среда отвътре навън“ на Национална пациентска организация (НПО). В нея участие взеха д-р Станимир Хасърджиев, председател на НПО, Станимир Кискинов и Йордан Танковски – консултанти по организационно развитие, както и външни заинтересовани страни. Целта е да се снесе първоначален статус на организационно развитие на Сдружението, като за тази цел бяха проведени интервюта на представители на УС и секретариата на НПО. В рамките на двудневната среща консултантите проведоха интервюта и с други заинтересовани страни – партньори на НПО, както и представители на пациентски организации, които са членове на мрежата на Сдружението.

На края на срещата бе направен и т.нар. SWOT анализ, по време на който д-р Хасърджиев и служители на Сдружението обсъдиха силните и слабите страни на Национална пациентска организация, както и заплахите и възможностите, които стоят пред нея в бъдещото ѝ развитие.

- На 29-30 април се състоя срещата в гр. Пазарджик, като домакин на срещата бе Сдружение "2002 Надежди". Консултантите проведоха интервюта на представители на УС и секретариата на организацията, както и на нейни партньори и други заинтересовани страни.
- През месец май и месец юни се проведоха двудневни срещи в градовете Самоков, Бургас, Шумен, Русе и София. На срещите участваха Станимир Кискинов и Йордан Танковски – консултанти по организационно развитие, представители на УС на Сдружение „Сили имам да се боря“, гр. Самоков; Сдружение „Усмивка“, гр. Бургас; Сдружение „Солидарно общество“, гр. Шумен; представители на Фондация „МС Общество“ в гр. Русе и гр. София, както и партньори на организациите. Целта на срещите бе да се снесе първоначален статус на организационно развитие на Сдруженията, участници в проекта. За тази цел консултантите проведоха интервюта с представители и заинтересовани страни-партньори на организациите, както и доброволци, които се включват активно в текущите активности и кампании. Интервюираните участници отговаряха на въпроси относно опита им като доброволци в Сдружението, кампаниите и инициативите, които са организирали, мотивацията им за работа в съответната организация, както и нивото на подкрепа, което получават от Национална пациентска организация. В рамките на двудневните срещи бе направен и SWOT анализ, по време на който бяха изведени силните и слабите страни на Сдруженията, както и заплахите и възможностите, които стоят пред тези организации в бъдещето им развитие. Участниците в градовете Самоков, Бургас, Шумен, Русе и София посочиха като основни слаби страни липсата на човешки и финансови ресурси, както и съществуващите проблеми във вътрешната комуникация на организацията. Сред посочените силни страни на двете Сдружения са богатия набор от идеи за

бъдещи проекти и инициативи, добрите отношения с институции и партньори, наличието на ентузиазирани доброволци, добра комуникация с местната власт, медиите и т.н.

- През месец август продължи изпълнението на проект „Среда отвътре навън“ с реализирането на Дейност 3 „Изработване на ситуационни анализи, оценка на организационния капацитет и препоръки за всяка организация“ от проектния график. На 4 и 5 август в гр. Самоков беше организирана фокус група с представители на сдружение „Сили имам да се боря“. В рамките на двата дни чрез инструмента, наречен „рамка на организационно развитие“, участниците направиха оценка на развитието на своята организация, като целта беше да се изготви профил за организационно развитие на организацията и приоритети за развитието ѝ.
- На 7 и 8 август в Бургас беше организирана фокус група с представители на сдружение „Усмивка“. „Управителни органи“, „Стил на ръководство“, „Човешки ресурси“, „Финансови ресурси“ и „Връзки с обществеността“ са аспектите, по които се проведе груповата работа, заложи в „рамката на организационното развитие“. Инструментът „Рамка на организационно развитие“ беше приложен за оценка на капацитета на три организации-членове на Национална пациентска организация.
- В периода 25 септември - 10 октомври се проведе фокус групи с участие на управителните органи и административните служители на сдружения „Солидарно общество“- Шумен, „2002 НАДЕЖДИ“ – Пазарджик и фондация „МС Общество-България“. Направиха се оценки на развитието на всяка организация и се изготвиха профили за организационно развитие с препоръки. Проектът „Среда отвътре навън“ се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

СТАРТИРАНЕ НА ФАКУЛТЕТ „ОСТЕОПОРОЗА“ В РАМКИТЕ НА ПРОГРАМАТА „УНИВЕРСИТЕТ ЗА ПАЦИЕНТИ“

В началото на месец февруари стартира обучителния модул по факултет „Остеопороза“ към програмата „Университет за пациенти“. Обучители по него са 35 специалисти ендокринолози и ревматолози от различни градове на страната, които ще обучават по специално създадени за целта обучителни материали. Целта е да се обхванат над 700 пациенти, които да се проследят дали спазват терапията си правилно и дали успяват на менажират собственото си заболяване. Това ще бъде проследено посредством обаждане от медицинските консултанти на НПО, които ще прозвъняват всеки пациент на 7-я месец от обучението.

Причина за стартиране на подобен факултет е сериозността на заболяването остеопороза, което се определя като пораждащо изключителни социални, икономически, медицински и психологически проблеми. Независимо, че понякога тя протича почти безсимптомно, рискът от счупване при незначителна травма е много голям. Най-чести са счупванията на бедрената шийка, които водят до продължително обездвижване на пациента. Остеопорозата е едно от най-често срещаните заболявания – засяга всяка трета жена над 50 г., като с напредване на

възрастта честотата се повишава. Сериозен е процентът на смъртност от усложнения в рамките на 1 г. след преживяно счупване – той може да достигне до 30%. В България едва около 4% от пациентите с остеопороза се лекуват.

СТАРТИРА ПЪРВАТА ПО РОДА СИ КАМПАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗПЛАТНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ГЛИКИРАН ХЕМОГЛОБИН

През месец март 2014 г. Национална пациентска организация, с подкрепата на Българското дружество по ендокринология, стартира първата по рода си кампания за предоставяне на безплатно изследване на гликиран хемоглобин (HbA1c) за пациенти, страдащи от захарен диабет тип 2.

Стартът на инициативата бе обявен на официална пресконференция на 17 март 2014 г. в Пресклуб БТА, в която участие взеха д-р Кети Канджикова, специалист ендокринолог в ДКЦ 18 в София и участващ по програмата лекар; д-р Евгения Михайлова, представител на лаборатория „Бодимед”, основен партньор по програмата; г-жа Вяра Врагова, председател на Асоциация „Диабет тип 2”; г-жа Марина Станева, медицински директор на АстраЗенека България, официален партньор на инициативата и д-р Станимир Хасърджиев, председател на Национална пациентска организация.

По време на пресконференцията беше представена и новоучредената Асоциация „Диабет тип 2”, която е първата в България организация на пациенти и техни близки, дейността на която ще бъде насочена конкретно към заболяването диабет тип 2. В рамките на събитието бяха представени мисията и целите на организацията, както и новосъздадения интернет сайт на организацията: www.diabettip2.org.

Кампанията, която ще продължи 1 година, ще бъде на два етапа - първоначално в градовете София, Пловдив, Варна, Стара Загора и Баня, и в последствие в 33 по-малки населени места. В рамките ѝ ще бъде предоставено безплатно препоръчителното трето изследване, което ще помогне на хиляди пациенти да проследяват навременно своето състояние. Целта е да се достигнат минимум 9000 пациенти с диабет тип 2.

От октомври 2014 г. започна Етап 2 от Кампанията, в рамките на който се цели да се обхванат 33 регионални населени места - Велико Търново, Белене, Габрово, Горна Оряховица, Айтос, Бургас, Карнобат, Поморие, Перник, Плевен, Русе, Разград, Велинград, Димитровград, Добрич, Дупница, Елин Пелин, Казанлък, Карнобат, Кърджали, Нова Загора, Омуртаг, Пазарджик, Силистра, Сливен, Сливница, Троян, Бяла, Златица, Козлодуй, Самоков, Своге и Севлиево.

НАЦИОНАЛНА ПАЦИЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ ВЗЕ УЧАСТИЕ В ДВЕ СЪБИТИЯ НА ЕВРОПЕЙСКО РАВНИЩЕ, ПО ВРЕМЕ НА КОИТО СЕ ОБЯВИ СЪЗДАВАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИНИЦИАТИВА ЗА ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На 3 април 2014 г. в Брюксел се състоя среща на високо равнище относно хроничните заболявания, която беше организирана от Европейската комисия и на която присъства г-жа Натали Шаз, Началник отдел в Главна дирекция „Здравеопазване и политика за потребителите“ в Европейската комисия. В рамките на срещата, на специална сесия взе участие и д-р Станимир Хасърджиев, председател на Национална пациентска организация, който обяви създаването на европейското партньорство за осигуряване на достъп до качествено здравеопазване.

Европейското партньорство за равен достъп до качествени здравни услуги е инициатива на Национална пациентска организация и Европейския пациентски форум, която обединява всички заинтересовани страни – пациенти, лекари, медицински сестри, фармацевтична индустрия, изследователски центрове и институциите на ЕС. Идеята за създаването на подобна структура е в резултат на проведената Първа конференция относно неравнопоставеността в здравеопазването, която се състоя през септември 2012 г. в гр. София.

Сесията, в която взе участие д-р Хасърджиев беше посветена на проблемите за неравния достъп до качествени здравни услуги, като в нея бяха разгледани различните страни на проблема и каква би била ползата от подобни стъпки за всеки отделен пациент, общество и икономиката от гледна точка на осигуряването на по-добър и равен достъп до качествено здравеопазване.

Тази първа среща на високо равнище за хроничните заболявания има за цел да проучи начините за ефективно справяне с хроничните заболявания в ЕС и да се разработят заключения от конференцията и набор от политически препоръки за предприемане на действия за изясняване на това как трябва да бъде решен проблемът с медицинската, социалната и икономическа тежест на хроничните заболявания в Европейския съюз сега и в идните години. В срещата взеха участие близо 400 представители на страните-членки на ЕС, неправителствени организации и други заинтересовани страни, професионални групи, бизнес оператори, представители на академичните среди и институциите на ЕС.

Второто събитие, в което взе участие д-р Хасърджиев, е провеждащата се днес – 4.04.2014 г. в Брюксел конференция, организирана от Постоянния комитет на европейските доктори (CPME), на тема „По-добри условия на труд за по-добра грижа – дискусия относно осигуряването на отговорна политика в здравната система“, участие в което ще вземат представители на CPME, Световната здравна организация, представители на пациентски организации, както и представители на Европейската комисия (Генерална дирекция „Здравеопазване и потребителите“). Специално участие ще вземе Европейският здравен комисар г-н Тонио Борг.

Д-р Хасърджиев ще вземе участие в две сесии в рамките на конференцията, като в рамките на първата ще представи основните проблеми в системата на здравеопазването в България с акцент върху нарастващата емиграция на лекари в чужбина, липсата на специалисти в определени области, ниското заплащане на българските медици, технологичната изостаналост в болничните заведения и влиянието, което тези проблеми оказват върху пациентите.

Следобедната сесия ще бъде посветена на потенциалните ползи от реализирането на европейско партньорство от гледна точка на справянето с проблемите пред специалистите, по време на която д-р Хасърджиев ще представи инициативата на Национална пациентска организация и Европейския пациентски форум – европейското партньорство за осигуряване на достъп до качествено здравеопазване. Д-р Хасърджиев ще акцентира върху целите, които си поставя подобно партньорство, а именно – да предлага решения на проблема, изхождайки от непосредствения опит на партньорите (пациенти, лекари, медицински сестри, фармацевтична индустрия, изследователски центрове и др.). Според д-р Хасърджиев,

успехът на Партньорството зависи от тясното сътрудничество с Европейския парламент и Европейската комисия, като това ще бъде един от основните приоритети на новата структура – да постави темата за осигуряване на качествени здравни услуги в дневния ред на новата ЕК и ЕП.

ОБЩЕСТВЕН ДЕБАТ ПО ПОВОД ЕВРОПЕЙСКИЯ ДЕН ЗА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ И ИЗБОРИТЕ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

На 14 април 2014 г. в Пресклуб БТА бе проведен обществен дебат с кандидатите за евродепутати. Общественият дебат бе организиран от Национална пациентска организация (НПО) съвместно с Български лекарски съюз (БЛС), във връзка с отбелязването на Европейския ден за правата на пациентите (18 април) и предстоящите избори за Европейски парламент (22-25 май 2014 г.).

Участие в Дебата взеха д-р Андрей Ковачев, кандидат за евродепутат от ПП ГЕРБ, д-р Антония Първанова, кандидат за евродепутат от КОД и д-р Драгош Методиев, кандидат за евродепутат от Движение АБВ. На събитието присъстваха и участие взеха представители на съсловните организации, различни институции, пациентски организации и медии.

Бяха засегнати 3 основни теми, които са заложили в създадения от Европейски пациентски форум манифест и които засягат ролята на пациентите и здравните експерти в създаването на европейските политики; ангажирането на европейските депутати в стратегии и проекти за овластяване на пациентите и експертите; участие и подкрепа на инициативи за осигуряване на равен достъп до качествено здравеопазване; поставяне на темата „Здравеопазване” като приоритетна в дневния ред на следващия Европейски парламент и др.

Целта на този дебат беше да се установят нагласите на конкретните партии и техните кандидати за евродепутати, мерките и ангажиментите, които биха поели за решаването на проблемите в сферата.

БЕЗПЛАТНИ СКРИНИНГОВИ АКЦИИ ПО ВРЕМЕ НА 22-ТО МЕЖДУНАРОДНО ИЗЛОЖЕНИЕ „АЛЕЯ НА ЗДРАВЕТО“ В НДК

Национална пациентска организация взе участие в пролетното изложение „Алея на здравето”, което се проведе в НДК, в периода 12-16 март 2014 г. В 5-те дни от 22-то Международно изложение на щанда на Национална пациентска организация се проведеха скринингови изследвания за ревматоиден артрит, метаболитен синдром и скрининг за диабет тип 2; скринингови изследвания за хепатит В и С; скринингови тестове за белодробни заболявания и акция, посветена на профилактиката и лечението на тромбоемболии.

В първия ден от Изложението (12 март) по време на 4-часова акция медицински специалисти извършваха ехографско изследване на пациенти с доказано заболяване ревматоиден артрит, които не са подложени на биологично лечение, което се покрива от НЗОК. Целта бе да се открият пациентите, които знаят, че имат заболяването, но не се подлагат на лечение и заболяването им прогресира. Според статистиките за България този брой е изключително голям и целта на подобна скринингова акция е да открие и насочи към лечение именно тези пациенти.

След приключването на акцията на щанда на НПО представители на Сдружение Асоциация на пациентите с ревматоиден артрит (АПРА) предоставяха информация за заболяването и отговаряха на въпроси на посетителите.

По време на втория ден от изложението (13 март) се проведе акция за наличие на метаболитен синдром и цялостен скрининг за диабет тип 2. По време на акцията доброволци на Национално сдружение „Диабет, предиабет и метаболитен синдром“ правеха тестове FINDRISK SCOR и измерваха два от параметрите, свързани с метаболитния синдром: индекс на телесна маса и обиколка на талия. Всички желаещи бяха изследвани чрез специализиран въпросник и им беше направен анализ на телесния състав с апаратура, която изследва общите мазнини, костното вещество, процента вода в тъканите и не на последно място – висцералната мастна тъкан, която корелира с инсулиновата резистентност и е важен фактор за появата на диабет тип 2. Рисковите пациенти имаха възможност да се изследват с допълнителен апарат за скрининг за диабет тип 2.

Третият ден (14 март) бе посветен на респираторните заболявания и се проведе акция с пулсоксиметър за ранно диагностициране на хронични респираторни заболявания. Представители на Българското общество на пациентите с пулмонална хипертония скринираха посетителите на Изложението за съдържанието на кислород в кръвта (%SpO₂). При подобна акция се отчита намалената кислородна наситеност на кръвта. С това изследване се цели откриване на намалена кислородна наситеност на кръвта, която е показателна за хронични респираторни заболявания.

На 15 март (събота), от 10 до 19 ч. се проведе скринингова акция за наличие на вирусни хепатити В и С. Скринингът се извършваше с капка кръв от пръста, а резултатите от него се получаваха на място от представители на НСБХ „Хепасист“, в рамките на 5 до 10 минути след вземането на кръв

В последния неделен ден от Изложението (16 март) на щанда на НПО, представители на организацията „Тромбофлебити в действие“ предоставяха на посетителите информация за заболяването тромбофлебит, начините за профилактика и превенция. Както и през последното изложение „Алея на здравето“, и сега акцията премина под надслов „Тромбофлебит – как да си помогнем сами, спортът и правилната диета – сигурни помощници при лечението и профилактиката“.

Всички скринингови изследвания бяха безплатни за посетителите, а хората с положителни резултати бяха насочвани към специалист за допълнителна консултация и изследвания. В рамките на изложението на щанда на НПО бяха предоставяни и информационни материали по съответните заболявания и други социално-значими проблеми.

СТАРТИРАНЕ НА ФАКУЛТЕТ „ДИАБЕТ ТИП 2“ ПО ПРОГРАМАТА „УНИВЕРСИТЕТ ЗА ПАЦИЕНТИ“

Национална пациентска организация, съвместно с Асоциация „Диабет тип 2“, стартираха от 1-ви май нов факултет към програмата „Университет за пациенти“. Факултетът има за цел да разработи програма за обучение и помощ на пациентите с диабет тип 2, които да се научат как да менажират заболяването си и колко е важно да се придържат към лечението и режимите. Обучителният период е 6 месеца, общият брой пациенти, които ще станат част от проекта е приблизително 1050 човека, като проектът цели постигането на интеграция на

различните страни в процеса на лечение - лекари, медицински работници и пациенти. Подробна информация за Университет за пациенти и неговите факултети е качена на страницата на програмата – <http://www.uni.npo.bg/>.

ИЗЛОЖЕНИЕ „МИСИЯ ЗДРАВЕ“

За втора поредна година Национална пациентска организация взе участие в изложението „Мисия Здраве“, което се проведе пред паметника на Съветската армия, в периода 6-8 юни 2014 г. В 3-те дни от изложението, на шатра номер 9, се провеждаха безплатни скринингови изследвания за хепатит В и С, офталмологични прегледи, както и акция по кръводаряване. Повод за инициативата за кръводаряване бе Световният ден на кръводарителя (14.06.14), с цел да се популяризира кръводаряването в България. Партньори на инициативата бяха Национален център по трансфузионна хематология и Български алианс за кръводаряване, като за реализирането ѝ съдействаха и добровлци от БЧК.

По време на втория ден от Изложението се предлагаха безплатни тестове за хепатит В и С. Скринингът се извършваше с капка кръв от пръста, а резултатите от него се получаваха на място от представители на НСБХ „Хепасист“, в рамките на 5 до 10 минути след вземането на кръв. В последния неделен ден от Изложението, НПО съвместно с очен лазерен център „Вижън“ извършваха безплатни профилактични очни прегледи. В интервала от 11 до 16 ч. лекарите от клиниката успяха да прегледат над 50 желаещи.

IV НАЦИОНАЛЕН КОНГРЕС НА ПАЦИЕНТСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

В периода 13-15 юни 2014 г. (петък-неделя) в „Интерхотел Велико Търново“ се проведе Четвъртият Национален конгрес на пациентските организации. Конгресът се организира от Национална пациентска организация и се реализира под егидата на Община Велико Търново, която предостави възможността участниците да се насладят на спектакъла „Звук и светлина“. Превърналият се в ежегодно събитие конгрес тази година беше посветен на темата: **„Сътрудничество между пациентските организации и институциите на национално и местно ниво“**. Той беше открит на 13 юни (петък), като в рамките на официалната част беше изнесена приветствена реч от ген. Стоян Тонев, зам.-кмет в направление „Столично общинско здравеопазване“, както и от други официални лица, които приветстваха организаторите и участниците на най-големия пациентски форум в България.

На Конгреса участваха над 140 души, сред които представители на най-големите общини в България, Министерство на труда и социалната политика, Агенция по заетостта, Програма Достъп до информация, представители на пациентски организации от Гърция и Македония, представители на другите национално представителни организации за защита правата на пациентите, пациентски лидери от цялата страна , представители на „ НПО – клон Младежки“ и др. Целта на тазгодишния Конгрес бе да покаже моделите на добри практики с институциите, като същевременно се създаде среда за ефективен диалог, с цел разработване на програми на национално ниво, в които да бъдат включени ефективно и пациентските организации по региони.

Програмата на събитието беше разпределена в 3 дни, като първият ден беше посветен на две пленарни сесии, в които бяха представени добрите практики и опитът на пациентските организации от една страна с местната власт, а от друга – с националните институции.

Презентации изнесоха представители на Национално сдружение на общините в Р България, Община Велико Търново, Столична Община, Община Пловдив, Община Варна, Община Сливен и Община Павликени. Също така беше засегната и изключително важната тема за възможностите, които предоставя Законът за достъп до обществена информация, както и въпроси, свързани с административното обслужване и защита правата на гражданите в административни процедури.

В рамките на втория ден се проведе пленарна сесия, посветена на добрите практики за сътрудничество на Балканския регион, в която представители на организации от Гърция и Македония показаха примери и добри практики от страните си и дейността, която извършват. Основната идея на подобна сесия бе да се демонстрира на присъстващите чуждестранни гости степента, в която е развито пациентското движение в България и от тази гледна точка да се създаде възможност за обмен на опит и подобряване на контактите и взаимоотношенията между организациите.

Работните сесии в рамките на тазгодишния Конгрес, които се проведоха през втория ден, дадоха възможност на участниците да дискутират по следните теми: Що е то пациентска организация; Ролята на НПО като мрежа; Подобряване на комуникацията между организацията, нейните членове и институциите; Мисия и цели на Национална пациентска организация за периода 2014-2020 и др.

В рамките на тазгодишния конгрес беше проведено и Общо събрание на Национална пациентска организация, по време на което бяха направени промени в управителното тяло на Сдружението и в устава. Бяха обсъдени и представени различните новости и постижения на организацията и нейните членове по региони, както и добрите практики с различните партньори на национално и международно ниво.

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ ПОД НАСЛОВ „ФАРСЪТ С АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА БЮДЖЕТА НА НЗОК – ЩЕ ОСТАНАТ ЛИ МИЛИОНИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ БЕЗ ЛЕЧЕНИЕ ОЩЕ ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ?“

На 17.07.2014 г. (четвъртък) в хотел Радисън Блу Гранд Хотел се проведе извънредна пресконференция на тема: „Фарсът с актуализацията на бюджета на НЗОК – Ще останат ли милиони български граждани без лечение още през септември?“

Събитието се организира от национално представителните организации за защита правата на пациентите в България. Те изразиха тревогата си, че не са предвидени средства за лекарства за домашно лечение, които би трябвало да са в размер на 96 млн. лв. Здравната каса няма да има възможност от септември да плаща на аптеките за лекарства за домашно лечение, които от своя страна няма да могат да се разплащат с дистрибуторите, каза г-н Николай Костов, председател на Асоциацията на собствениците на аптеки. Възможно е малки аптеки да фалират или да спрат да работят със Здравната каса, допълни той. Пациентските организации настояха актуализацията на бюджета на касата да бъде с 328 млн. лева и допълниха, че не са предвидени средства и за медицински изделия. Те изразиха изненадата си, че държавата ще се опита да осигури милиарди за решаване на ситуацията около Корпоративна търговска банка, но няма 100 млн. лв. за здравеопазване. Пациентските организации изразиха мнение, че политиките си купуват предизборно спокойствие, давайки 200 млн. лв. на болниците и

туширайки евентуални лекарски протести.

През юли Национална пациентска организация изпрати декларация до президента на Р България, г-н Росен Плевнелиев, до министър-председателя в оставка, г-н Пламен Орешарски и до лидерите на парламентарно представените партии, с искане за намиране на политически консенсус и предприемане на спешни мерки за извършване на актуализация на бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Предложената актуализация в размер на 225 млн. лв. е крайно недостатъчна за нормалното функциониране на системата до края на 2014 г., но би могла да спомогне за осигуряването на временна финансова стабилност на НЗОК в месеците до сформирването на 43-то Народно събрание, се казва в декларацията. НПО изрази готовност за съдействие в търсене на възможни мерки и решения, които да доведат до намаляване на политическото и общественото напрежение и да предотвратят срив в системата.

КАМПАНИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛНАТА АКТИВНОСТ „ИСКАМ ДА „КУПЯ“ ТВОЯ ГЛАС“

Национална пациентска организация, съвместно с Национален младежки форум и Български икономически форум проведеха социална кампания срещу купуването на гласове. На 19 септември 2014 г. в Пресклуб БТА се проведе пресконференция, с която беше даден старт на кампанията. В рамките на съвместната си инициатива трите организации реализираха последователна информационна кампания, която показва основните проблеми в различните сектори, очертавайки пътя за техните решения. Кампанията постави акцент върху три основни приоритета, като най-значими от гледна точка постигането на по-качествен и пълноценен живот на гражданите в България – здравеопазване, образование и икономика.

Основната идея на трите неправителствени организации, които стоят зад посланието „Искам да „купя“ твоя глас“, бе достигането до гражданите, които отдавна са станали апатични към политиката и отговорността на всеки гражданин на демократичната държава, да упражни своето право на глас. Целта на инициативата беше да се стимулира желанието на хората да гласуват, което е основният начин да се противодейства на контролирания вот.

При направеното национално представително проучване на Алфа Рисърч след 1013 българи в периода април-май 2014 г., като най-важен национален приоритет беше изведен здравеопазването. След него се наредиха икономическият растеж и образованието. Именно затова в периода 19 септември – 5 октомври кампанията „Искам да „купя“ твоя глас“ се фокусира върху тези три приоритета, които българските граждани са посочили като най-важни.

Целите на кампанията:

- Поставяне на основните проблеми в трите засегнати сфери и предоставяне на адекватни решения;
- Търсене на ангажираност от страна на политическите сили към проблемите и тяхното решаване;
- Повишаване на избирателната активност и насърчаване на прякото участие на гражданското общество в изборния процес и неговата прозрачност;

- Намаляване дела на контролирания вот;
- Връщане на доверието в държавността и демокрацията.

В рамките на частта за здравеопазването Национална пациентска организация реализира редица активности, насочени както към политическите сили, така и към обществото. Първата инициатива в рамките на кампанията беше проведеното на 17 септември публично представяне и обсъждане на националните програми по социално-значими заболявания „Стратегиите в здравеопазването – как профилактиката ще стане приоритет в България.

Един от най-важните акценти в дейността на НПО по кампанията бе създаването на манифест за здравеопазването, в който са дефинирани основните приоритетни области, като са предложени решения за подобряване на състоянието на системата. Национална пациентска организация и нейните организации членки реализираха и редица събития на регионално ниво, по време на които бяха обсъждани значението на гласуването и необходимостта от постигане на реформи в системата на здравеопазването. В рамките на кампанията Национална пациентска организация взе участие в кръгла маса на тема „Иновации и добри практики в здравеопазването“, която ще се състои на 24 септември 2014 г. и която постави основните приоритети в здравеопазването на преден план. За постигането на целите на кампанията бяха заснети 6 видео клипа с личните послания на различни хора – от деца до възрастни, които обясняват защо е важно всеки да бъде отговорен и да упражни правото си на глас. Клиповете бяха разпространявани в ефира на ТВ7, на сайта на кампанията www.iskamtvoiaglas.net, както и във фейсбук страницата „Искам да купя твой глас“. На територията на София и в градовете Велико Търново, Бургас, Стара Загора и Разград бяха разпространявани информационни плакати, брошури и Манифест на НПО.

ПУБЛИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ И ОБСЪЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПРОГРАМИ СОЦИАЛНО-ЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ „СТРАТЕГИИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО – КАК ПРОФИЛАКТИКАТА ЩЕ СТАНЕ ПРИОРИТЕТ НА БЪЛГАРИЯ“

По инициатива на пациентските организации, на 17 септември 2014 г. се състоя публична дискусия за значението на профилактиката и контрола на социално-значимите заболявания. Целта на събитието бе да се очертае в каква посока трябва да се развива системата на здравеопазването, как да се подобри профилактиката и как населението да бъде добре мотивирано в тази посока.

Участие в представянето взеха д-р Росен Радев, директор „Здравна политика“ към Министерство на здравеопазването и проф. Генчо Начев, изпълнителен директор на УСБАЛССЗ “Св. Екатерина” ЕАД, Национален консултант по кардиохирургия.

В контекста на събитието бяха представени акценти от проектите за национални програми за превенция и контрол на социално-значимите заболявания, създадените регистри на пациенти с хронични заболявания и други инструменти за промяна на системата в посока профилактика и ранна диагностика на заболяванията в България.

Национална програма за повишаване на ваксиналния обхват сред населението срещу сезонен грип очерта рисковите групи, които ще бъдат обхванати, с цел намаляване хоспитализацията и съответно смъртността в България от усложнения вследствие на прекаран грип.

Акцентът в Националната програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в

България бе върху препоръките на Световната здравна организация, с цел ограничаване на заболяемостта и съответно разходите за хоспитализации сред децата от кърмаческа и ранна детска възраст.

Национална програма за превенция и контрол на хронична обструктивна белодробна болест, бронхиална астма и алергичен ринит акцентира върху намаляването на смъртността и инвалидизацията вследствие на хронични респираторни заболявания, като контрапункт на все по-замърсената околна среда, мръсния въздух и активното тютюнопушене.

Акцентът в Националната програма за профилактика, скрининг, ранна диагностика и лечение на вирусните хепатити в Р България беше върху намаляване броя на смъртните случаи и усложненията вследствие на хепатитите. България е на едно от последните места сред държавите-членки на ЕС, както в грижата по отношение заболелите от вирусни хепатити, така и по отношение общото население на страната във връзка с превенцията на разпространението на вируса.

УЧАСТИЕ В КОНФЕРЕНЦИЯ НА ТЕМА „ИНОВАЦИИ И ДОБРИ ПРАКТИКИ В ЗДРАВНИЯ СЕКТОР“

На 24 септември 2014 г. се състоя Първата годишна конференция „Иновации и добри практики в здравния сектор“, организирана от „Капитал“. Събитието бе посветено на иновациите и моделите за реструктуриране на здравната система. В рамките на дискусиата бяха потърсени отговорите на много важни въпроси заедно с представители на здравните власти, здравните заведения, фармацевтичния сектор, браншовите организации и експерти. Основната цел на конференцията бе да представи добрите практики и да очертае предложения за подобряване на ефективността, достъпността и устойчивостта на здравната система в контекста на Националната здравна стратегия 2014-2020 и Комуникацията на Европейската Комисия за здравните системи от 4 Април 2014 .

Програмите на политическите партии в сектор здравеопазване, лекарствоснабдяване и политики, производство и употреба на лекарства, производство на ваксини, реструктуриране на здравния сектор и модели на управление на здравните заведения бяха част от теми на конференцията.

Председателят на Национална пациентска организация — д-р Станимир Хасърджиев, беше модератор в първия панел, в който бяха представени платформите в здравния сектор на основните политически партии. Участие в него взеха Десислава Атанасова от ГЕРБ, д-р Емил Райнов от БСП, д-р Петър Москов от Реформаторски блок и ген. Стоян Тонев, заместник кмет в Столична община, направление Здравеопазване.

До края на конференцията бяха обсъдени и теми като лекарствоснабдяването, производството на лекарства и лекарствена употреба, управление на публичния финансов ресурс, здравната реформа и моделите на здравно осигуряване в Европа.

УЧАСТИЕ В ЕВРОПЕЙСКИ ЗДРАВЕН ФОРУМ ГАЩАЙН 2014

Д-р Станимир Хасърджиев взе участие в Европейския здравен форум Гащайн, който се проведе на 1-3 октомври в Бад Гащайн, Австрия.

В сесията „Равнопоставеност и достъп: основни фактори за овластяване на пациентите“ бяха представени социалноикономическите обстоятелства, които силно повлияха на обществото в последните години, и по-специално икономическата криза, която постави здравните системи в ЕС под сериозен натиск.

Информацията за нарастващо неравенство в достъпа на пациентите до медицинско лечение и грижи във всички държави-членки, особено тези с по-нисък брутен вътрешен продукт или с високи бюджетни дефицити в Южна и Източна Европа, бе подкрепена с примери и статистически данни за влиянието на бюджетните съкращения и строгите икономически мерки върху достъпа до лечение в България и други страни в Европа.

Презентацията на д-р Хасърджиев постави акцент върху Европейското партньорство за равен достъп до качествени здравни услуги, което е инициатива на Национална пациентска организация и Европейския пациентски форум, обединяващо всички заинтересовани страни – пациенти, лекари, медицински сестри, фармацевтична индустрия, изследователски центрове и институциите на ЕС. Идеята за създаването на подобна структура е в резултат на проведената Първа конференция относно неравнопоставеността в здравеопазването, която се състоя през септември 2012 г. в гр. София. Д-р Хасърджиев представи целите, предприетите инициативи и планираните бъдещи дейности на Партньорството. Специален акцент бе поставен върху политическата значимост на подобно Партньорство, както и подкрепата на Европейските институции в процеса.

БЕЗПЛАТНИ ПРЕГЛЕДИ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА

От 21 октомври до 21 ноември 2014 г. се проведеха безплатни профилактични прегледи на щитовидната жлеза в градовете София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора, Раднево, Монтана и Елхово. В рамките на кампанията бяха записани за преглед над 720 човека. Инициативата се реализира от Национална пациентска организация и Сдружение ВИОМ, с подкрепата на над 13 специалисти ендокринолози и е насочена към хората, които не са диагностицирани до момента и/или попадат в рисковата група за развитие на заболявания на щитовидната жлеза. Безплатните ехографски изследвания се провеждаха само след предварително записване на горещата телефонна линия на НПО. Кампанията е продължение на инициативите, реализирани около шестата поредна Международна информационна тиреоидна седмица, която се отбелязва в периода 25 - 31 май 2014 г. и която цели да се повиши информираността на обществото за заболяванията на щитовидната жлеза, значението на ранното диагностициране, както и популяризирането на идеята за навременната профилактика и изследване на щитовидната жлеза, която е отговорна за нормалното функциониране на всички органи и системи в човешкото тяло.

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ НА ТЕМА „КАКВО НЕ ЗНАЕМ ЗА ГРИПА?“ И СЪЗДАВАНЕ НА ДОКЛАД ПО ТЕМАТА

На 18 ноември 2014 г. (вторник) от 12:00 часа в Пресклуб БТА (бул. Цариградско шосе №49), се проведе пресконференция на тема: „Какво не знаем за грипа?“, по време на която бяха представени възможните усложнения от грипните заболявания, рисковите групи, които са най-силно застрашени, както и методите за превенция на заболяването.

В пресконференцията взеха участие:

- проф. д-р Татяна Червенякова, началник Клиника по инфекциозни, паразитни и тропически болести към Специализирана болница за активно лечение по инфекциозни и паразитни болести (СБАЛИПБ) „проф. Иван Киров“ и председател на „Българското дружество по инфекциозни болести“
- полк. д-р Андрей Галев, д.м., председател на Българско дружество по превантивна медицина
- д-р Иван Иванов, СБАЛИПБ „проф. Иван Киров“
- д-р Иван Вецев, експерт Осигуряване на достъп до лечение на пациенти, Национална пациентска организация

По време на събитието беше засегната темата за сериозността на грипните заболявания от гледна точка на сериозните усложнения, като бяха представени няколко случая на пациенти, които са изпитали тежките последици, вследствие прекарано грипно заболяване. Бяха представени данни за извършваните имунизации срещу грип в света и у нас, както и съвети за предпазване от заболяването.

По време на събитието се представи и докладът на тема: „Какво Не знаем за грипа2“, който беше съставен от Българско сдружение по превантивна медицина и Специализирана болница за активно лечение по инфекциозни и паразитни болести „Проф. Ив. Киров“, съвместно с Национална пациентска организация.

СТАРТ НА КАМПАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ ЗА ХИВ 2014 Г.

На 27 ноември (четвъртък) от 11:00 часа, в Пресклуб БТА (бул. „Цариградско шосе“ 49) се проведе пресконференция на тема: „Ще спре ли превенцията на ХИВ/СПИН в България след 2015 г.?“, по време на която се представи проблемът за спиране на финансирането от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ към Министерство на здравеопазването.

В пресконференцията взеха участие:

- д-р Станимир Хасърджиев, председател на Национална пациентска организация (НПО)
- г-н Милен Чавров, председател на Фондация „Надежда срещу СПИН“ и зам.-председател на НПО
- г-жа Анна Любенова, секретар и член на Управителния съвет на Фондация „Инициатива за здраве“
- г-жа Елена Биринджиева, президент на Асоциация „Здраве без граници“
- г-н Владимир Венциславов, паст президент на Ротаракт клуб София – Тангра

Като гости на събитието, от страна на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ към Министерство на здравеопазването, присъстваха проф. д-р Христо Тасков, дългосрочен консултант към Програмата и д-р Мария Замфирова, държавен експерт в Дирекция „МПСДП“ към МЗ.

По време на пресконференцията се постави въпросът за опасностите, които крие спирането на финансирането от Глобалния фонд, а именно застрашаването на всички дейности по превенцията на ХИВ в страната, включително разрушаване на изградената и успешно функционираща мрежа от кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за

ХИВ/СПИН (КАБКИС) и мобилните кабинети за осигуряване на теренна работа с най-уязвимите групи. Предоставени бяха данни за разпространението на ХИВ в рисковите групи, като беше обърнато внимание на необходимостта от запазване на ниско-праговите центрове за предоставяне на услуги, насочени към превенция на ХИВ в групите в най-голям риск от инфектиране. Като доказателство за проблема с липсата на финансиране, бяха представени и данни от Румъния, показващи броя на новоинфектираните случаи и ефекта на намаляване на цялостните дейности на организациите, при липсата на финансиране.

В рамките на събитието се оповести и специално подготвеният манифест, съдържащ основните проблеми по темата и обобщаващ исканията на организациите, работещи по Програмата. Това е и една от инициативите и планираните активности в рамките на кампанията за отбелязване на Европейската седмица за изследване за ХИВ 2014 г. и Световния ден за борба със СПИН, сред които още са: информационна кампания с награди във фейсбук страницата www.facebook.com/HIVtest.bg; онлайн анкета и лекции в училища по темата за превенцията на ХИВ и сексуално предавани болести; разпространяване на плакати и информационни материали и др.

ДРУГИ АКТИВНОСТИ

УЧАСТИЕ В РАБОТНИ ГРУПИ, КОМИСИИ, СЪВЕТИ, КРЪГЛИ МАСИ И ДР.

- Работна среща на тема: “Интегрираният медико-социален подход - голямата липса в обгрижването на децата с хронични заболявания в България“, която се проведе на 20 - 21 Юни 2014 г. в Сентръл Парк Хотел, София. Организатор на срещата бе Българска педиатрична асоциация (БПА). В разискванията участваха проф. Переновска, проф. Тинчева, проф. Пилософ и доц. Калайков. След като обсъдиха нерешените медико-социални въпроси на децата с хронични заболявания в България, участващите в работната среща се обедниха около следното становище:
Децата с хронични заболявания, в зависимост от характера им, имат разнообразни медико-социални проблеми, но редица от тях засягат всички групи пациенти.
Решаването на тези проблеми е свързано с разработването на „Индивидуален интегриран медико-социален план“, който да се внедри като задължителен документ към пациентското досие на пациента с хронично заболяване.
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Медицинска онкология";
- Проектът за актуализация на медицинския стандарт по Ортопедия и травматология
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Съдова хирургия "
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Лицево-челюстна хирургия
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Трансфузионна хематология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Физикална и рехабилитационна медицина"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Орална хирургия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Клинична имунология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Имунологична подготовка при трансплантация на органи, тъкани и клетки"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Психиатрия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Гръдна хирургия"

- Проект за актуализация на медицински стандарт "Кожни и венерически болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Медицинска генетика"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Диализно лечение"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Обща медицина"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Неврохирургия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Кардиохирургия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Очни болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "УНГ-болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Професионални болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Нуклеарна медицина"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Образна диагностика"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Лъчелечение"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Инфекциозни болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Детска дентална медицина"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Неонатология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Анестезия и интензивно лечение"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Хирургия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Педиатрия"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Ревматология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Вътрешни болести"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Нефрология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Гастроентерология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Клинична алергология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Трансплантация на органи, тъкани и клетки"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Клинична хематология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Клинична имунология"
- Проект за актуализация на медицински стандарт "Клинична токсикология"
- Работна група за ротавирусни инфекции при деца, деца в неравностойно положение
- Работна група за изготвяне на план за ХОББ и респираторни заболявания
- Работна група за изготвяне на Национална програма за превенция и контрол на астма, алергичен ринит и ХОББ;
- Работна група за изготвяне на Национална програма за превенция и контрол на ротавирусните гастроентерити в България;
- Обсъждане на Национална здравна стратегия 2014-2020
- Работна група за изготвяне на Национален план за профилактика, скрининг, ранна диагностика и лечение на вирусните хепатити в България;
- Работна група за изготвяне за Национална програма за повишаване на ваксиналния обхват сред населението срещу сезонен грип;
- Комисия по редки заболявания;
- Междуведомствена работна група за разработване на дългосрочни мерки за оптимизиране функционирането и подобряването на контрола на здравната система
- Участие с представител в НС на НЗОК

СТАНОВИЩА, ДЕКЛАРАЦИИ И МАНИФЕСТИ НА НАЦИОНАЛНА ПАЦИЕНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ

- Становище на НПО към Сметната палата на постъпило запитване от Сметната палата с изх.№59-00-7/17.03.2014 г. относно ефективността на механизма за договаряне и изпълнение на болничната помощ
- Становище на НПО **относно** приет пакет от краткосрочни мерки за оптимизиране функционирането и подобрието на контрола на здравната система. Мерките са разделени в три основни групи, касаещи: 1) контрол и промени в системата на болничната помощ, 2) контрол и промени на начина за финансиране от НЗОК на лекарствените средства, 3) промени на стандартите, по които ще работят лечебните заведения.
- Писмо от НПО и Неправителствена организация на/за хора с увреждания в България, доставчици на медицински изделия и социални услуги за хората със специфични нужди относно Дискриминационните политики и ограничения достъп на хората с увреждания, и пациентите в България до социалните помощи за закупуване на медицински изделия, помощни средства и приспособления, по реда на Наредба №2 на МТСП, породени от Постановление №125 на МС, влязло в сила от 01.06.2011г.
- Становище на НПО към КЗК по искане на Съюз на българските фармацевти (СБФ) за изготвяне на становище от КЗК относно съответствието с правилата на конкуренцията на чл. 18, ал. 2, и ал. 3, чл. 21, ал. 3, 4 и 6 от проект на Условия и ред за сключване на договори за отпускане и заплащане на лекарствени продукти /ЛП4/ по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, заплащани напълно или частично от НЗОК (Проект на Условия и ред) и чл. 12, ал. 2 и 3, чл. 15, ал. 3, 4 и 6 от Образец на „Типов договор” към Условия и ред за сключване на индивидуални договори за отпускане и заплащане на ЛП по чл. 262, ал. 5, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина /ЗЛПХМ/, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, съгласувани между НЗОК и БФС на основание чл. 45, ал. 15 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) (Проект на Типов договор).
- Становище на НПО към КЗК във връзка с образувано производство по преписка на №КЗК-167/11.02.2014 г.
- Писмо към Комисия по здравеопазването в подкрепа на предложение за промяна на осигурителния модел на лицата, осигурявани от държавата.
- Декларация на НПО до Президента на Р България и други институции относно необходимостта от актуализация на бюджета на НЗОК
- Становище на НПО към КЗК по пр. № КЗК-903/31.07.2014 г. на основание чл. 38, ал. 1, т.1 от Закона за защита на конкуренцията, за изготвяне на становище относно съответствието с правилата на конкуренцията на нормативната уредба, регламентираща дейността на общопрактикуващите лекари в страната.
- Манифест на Национална пациентска организация, за основните проблеми в здравеопазването и предложения за подобряване на системата
- Манифест на НПО и организациите, работещи в сферата на превенцията и контрол на ХИВ/СПИН по Програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" на Министерство на здравеопазването